

BUDGET 2024

Tibro kommun

Produktion: Tibro kommun
Layout och textbearbetning: Christina Froh
Omslagsbild: Christina Froh
Övriga fotografer: Stefan Svensson,
Johan Fransson och Christina Froh

Innehåll

Tibro kommuns budget fastställs av kommunfullmäktige. I dokumentet presenteras bland annat kommunens vision och strategiska mål, de ekonomiska förutsättningarna som ligger till grund för budgeten, kommunens resultat-, balans-, kassaflödes- och investeringsbudget samt nämndernas ekonomiska ramar. De strategiska målen gäller under en fyraårsperiod medan beslut om skattesats och budget gäller för 2024.

1	Inledning	
	Kommunalrådet har ordet	4
	Organisation och politiskt styre	5
	Budget 2024 i korthet	6
	Vision och styrmödel	8
2	Budgetförutsättningar	
	Omvärldsanalys	10
	Budget 2024-2026	12
	Väsentliga personalförhållanden	15
3	Strategiska mål	
	Mål 1	16
	Mål 2	17
	Mål 3	18
4	Finansiella rapporter	
	Resultatbudget	19
	Balansbudget	20
	Kassaflödesbudget	21
	Driftbudget	22
	Investeringsbudget	24

Kommunalsrådet har ordet

Socialnämnden har fortsatt stora utmaningar med att nå en budget i balans. Vårdtyngden inom äldreomsorgen har ökat genom att allt fler behöver allt mer insatser, behoven inom individ- och familjeomsorgen är stora och det finns fortfarande behov av inhyrd personal för att klara vissa verksamheter. Socialförvaltningen arbetar intensivt med ett åtgärdsprogram och för att underlätta det arbetet väljer vi att utöka nämndens ekonomiska ram med närmare 14 miljoner kronor inför 2024. Vår förhoppning är att vi ska kunna bibehålla en god kvalitet i våra vård- och omsorgsverksamheter, ge våra anställda vettiga arbetsvillkor och även locka nya medarbetare till de här viktiga verksamheterna.

För att nå visionen Tillsammans, Hållbart, Nära, så beslutade fullmäktige i juni att de strategiska målen för Tibro kommun ska fortsätta gälla även 2024-2027. Vi behöver tillsammans bidra till ett helhetstänk och god samverkan för att nå såväl visionen som målen. Det handlar om att vara uthålliga och ha ett långsiktigt perspektiv för att bidra till ett hållbart samhälle och vara med och bidra till utvecklingen i Skaraborg.

”2024 sätter vi spaden i marken för de första centrumutvecklingsprojekten. Vi har en unik möjlighet att utveckla Tibros centrum. Ett spännande och roligt arbete att se fram emot.”

Arbetet med centrumutvecklingsplanen är en del av det målinriktade arbetet för att vara en attraktiv boendekommun. 2024 antas planen och spaden kommer att sättas i marken för de första centrumutvecklingsprojekten. Nu när banvallen är inköpt och återställd har vi en unik möjlighet att utveckla Tibros centrum. Det hoppas vi kunna göra tillsammans med dem som verkar i Tibro under de kommande åren. Ett spännande och roligt arbete att se fram emot.

Vi behöver fortsätta det målinriktade arbetet med att verka för att så många som möjligt ska kunna vara självförsörjande och ha en meningsfull vardag. För att göra det möjligt permanentas satsningen på fler i egenförsörjning. Det görs även en målmedveten satsning på ett samordnat arbete med att nå barn och unga med psykisk ohälsa, så att de så tidigt som möjligt ska kunna få den vård och det stöd de behöver för att klara av skolan och kunna växa upp till trygga, självförsörjande vuxna. Parallellt med detta behöver det pågående arbetet med att förbättra skolresultaten fortsätta.

En uppdatering av kommunens lokalförsörjningsplan är på gång, liksom en utredning av verksamhetslokaler, bland annat för äldreboende. Det materialet ska utgöra underlag för kommande beslut om prioritering.

Tillsammans med övriga Tibropolitiker, kommunanställda, företag och föreningar ser jag fram emot att fortsätta arbeta aktivt för att bidra till att Tibro kan fortsätta vara en bra plats att bo och leva i. Med gemensamma krafter skapar vi en positiv framtid!

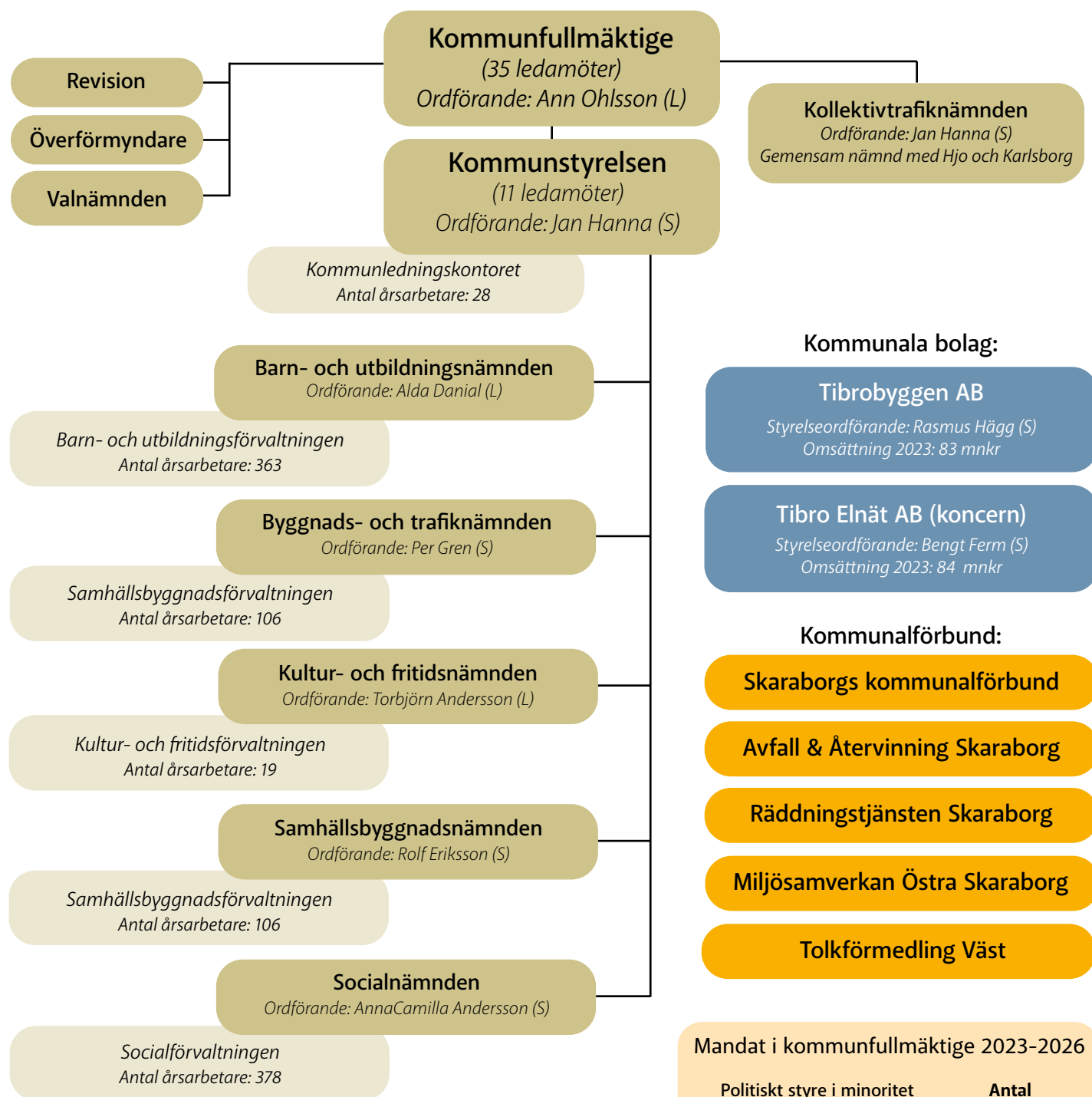
Jan Hanna
Kommunstyrelsens ordförande

Det ekonomiska läget fortsätter att vara utmanande för kommunsektorn 2024. Även om inflationen inte fortsätter att öka så är både den och räntorna på högre nivåer än på många år. Detta gäller även Tibro kommun. Kommunstyrelsen lägger ett förslag till budget 2024 med både satsningar och minskade ramar. Det ekonomiska läget är svårt, men samtidigt behöver vi ta oss an framtidens utmaningar och möjligheter på ett konstruktivt sätt.

Det blåser positiva vindar i Skaraborg. Kommunerna i Skaraborg har påbörjat ett omfattande omställningsarbete, Omställning Skaraborg, för att möta bland annat välfärdsutmaningen och den industriella omvandlingen som följer av Volvo Groups etablering av en battericellsanläggning i Mariestad, kriminalvårdens stora expansion och en rad andra stora företags-satsningar i vårt närområde. Målet är att vi ska bli 300 000 invånare i Skaraborg, vilket är en ökning med 30 000. Som ett led i den omställningen satsar vi på att ta fram fler detaljplaner och ser till att det finns tillgång till tomter för såväl bostäder som för industrier och andra verksamheter. Vi behöver förstärka kommunens planberedskap. Utifrån kommande företagsetableringar pågår även en dialog med Västtrafik med att se över nya prioriterade stråk för kollektivtrafik i Skaraborg. För Tibros del är sträckorna Tibro-Mariestad och Tibro-Hjo extra relevanta.

Vi behöver arbeta offensivt för att klara av kompetensförsörjningen på både kort och lång sikt. Vi väljer att göra flera konkreta satsningar för att möta de utmaningarna. Dels avsätter vi medel till kompetensutveckling för att bidra till att Tibro kommun upplevs som en attraktiv arbetsgivare. Dels avsätter vi medel till digitalisering. Vi kommer att behöva förändra vårt sätt att arbeta och hitta nya arbetssätt för att vi ska klara av vårt välfärdsuppdrag framgent. Istället för att tänka utanför boxen så behöver vi förflytta boxen och för att kunna göra det, behöver vi jobba med utveckling på många plan. Det här är satsningar som leder oss framåt i den riktningen.

Organisation och politiskt styre

Tibro kommuns organisation består av kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, fem egna facknämnder samt kollektivtrafiknämnden som är gemensam med grannkommunerna Hjo och Karlsborg. Kommunen har två helägda bolag samt är medlem i fem kommunalförbund.

Verksamheten leds av kommunfullmäktige och dess verkställande organ kommunstyrelsen. Varje nämnd verkställer kommunfullmäktiges beslut. I de helägda kommunala aktiebolagen tillsätter kommunfullmäktige styrelse och respektive styrelse utser verkställande direktör. Kommunfullmäktige utser kommunens representanter i kommunalförbundens styrelser.

Mandat i kommunfullmäktige 2023-2026

Politiskt styre i minoritet	Antal
Socialdemokraterna	11
Liberalerna	3
Centerpartiet	3
Opposition	
Moderaterna	6
Kristdemokraterna	3
Sverigedemokraterna	8
Vänsterpartiet	1
Totalt	35

Budget 2024 i korthet

Budgeterat resultat 2024

8,1 mnkr

Det budgeterade resultatet för 2024 motsvarar 1 % av intäkterna från skatter och generella statsbidrag.

Skattesats

21,71 %

Skattesatsen är oförändrad efter ha höjts med 50 öre under 2023.

Skatter och statsbidrag

811 mnkr

Budgeterade intäkter från skatter, generella statsbidrag och utjämningsystem ökar med 40 mnkr jämfört med budget 2023.

2024 års budgeterade resultat uppgår till 1 % av skatter och statsbidrag. Kommunens ekonomistyrning präglas av socialnämndens stora underskott. I budget 2024 erhåller nämnden ett stort tillskott men åtgärder kommer ändå krävas för en ekonomi i balans. Det budgeterade resultatet sjunker jämfört med 2023 men planen är att höja resultatet igen när pensionskostnaderna väntas sjunka kraftigt 2025.

Budgeten för 2024-2026 baseras på att kommunen har 11 330 invånare den 1/11 2023 och att befolkningen sedan ökar de kommande åren. Nuvarande befolkningsprognos pekar på 11 488 invånare vid årsskiftet 2026/2027.

Den kommunala skattesatsen är oförändrad 21,71 % efter att 2023 ha höjts med 50 öre.

Kommunen budgeterar 8,1 mnkr i resultat för 2024. Det motsvarar 1 % av skatter och generella statsbidrag. 2025-2026 har resultatet satts till 2 % av skatter och statsbidrag.

Socialnämnden väntas göra ett stort underskott 2023. Nämnden tillförs därför 9,4 mnkr i tillskott för att finansiera verksamheten. Därutöver erhåller nämnden 4,3 mnkr i tillskott för att täcka den ökade volymen som följer av att antalet äldre ökar.

Kommunens pensionskostnader har ökat drastiskt de senaste två åren. Ett nytt pensionsavtal för kommunanställda och den höga inflationen innebär att kostnaderna ökar med 30 mnkr mellan 2022 och 2024. Nuvarande prognos pekar på en ökning med 7 mnkr 2024. Därefter väntas kostnaderna minska med 18 mnkr 2025 och därefter ligga på en mer stabil nivå igen.

Den satsning mot arbetslöshet och utanförskap som under två år funnits med som ett engångsanslag i budgeten permanentas 2024 med ett anslag om 3 mnkr under kommunstyrelsen.

I investeringsbudgeten för 2024-2026 finns två större projekt utpekade. 2025 är 60 mnkr avsatta för byggnation av en förskola och 2026 finns 80 mnkr upptagna för särskilda boendeplatser inom äldreomsorgen. Någon definitiv lösning finns ännu ej utpekad för något av projekten utan utredningar ska påvisa för- och nackdelar mellan olika alternativ vad gäller ombyggnad eller nybyggnad, placering och storlek på enheterna.

"Kommunens pensionskostnader har ökat drastiskt de senaste två åren."

Kommunen behöver låna ytterligare drygt 200 mnkr under 2024, detta främst för att finansiera de planerade investeringarna. Kommunens låneskuld väntas vid utgången av 2026 uppgå till 573 mnkr. Kommunens räntekostnader budgeteras 2024 till 12,7 mnkr, vilket är en ökning med 5 mnkr jämfört med 2023.

Kommunens placerade medel förväntas ha en värdetillväxt om 4,8 % per år och bedöms vid utgången av 2026 uppgå till drygt 300 mnkr.

Kommunala bolag

Kommunens helägda bostadsbolag, AB Tibrobyggen har från och med 2022 en egen förvaltningsorganisation efter att tidigare köpt förvaltningstjänster genom Riksbyggen. Tibro Elnät AB är också helägt av Tibro kommun och tillhandahåller elnät inom sitt koncessionsområde som omfattar Tibro och Fagersanna tätort samt omkringliggande landsbygd. Dotterbolaget Tibro Energi AB erbjuder optiskt fibernät för datakommunikation samt tjänster avseende el, TV samt bredband.

AB TIBROBYGGEN

Budgeterat resultat 2024

mnkr

Antal lägenheter: 788 st
Total yta: 74 994 kvm varav 51 807 kvm bostäder och 23 187 kvm lokaler

TIBRO ELNÄT AB med koncern

Budgeterat resultat 2024

mnkr

Antal elhandelskunder: 4 425st
Antal bredbandsanslutningar: 3 988 st

Tibro i siffror

Den 31 december 2022 var 11 399 personer bosatta i Tibro. Tibro har en förhållandevis stor andel unga och personer över 65 år i förhållande till andelen kommuninvånare i arbetsför ålder. Från 2012 och framåt har kommunens befolkning ökat med drygt 700 personer. Efter att ha toppat 2014-2015, med ökning på över 100 invånare per år, har ökningstakten avtagit något.

0-17 ÅR
20,6 %

Medelålder
43,9 år

I Tibro var medelåldern 43,9 2022, vilket är något högre än för riket i stort där medelåldern är 41,7 år. (Källa: SCB)

18-64 ÅR
54,6 %

Utbildningsnivå
16,7 %

Med högutbildade avses de med minst treårig eftergymnasial utbildning. Andelen högutbildade i Tibro uppgår till 16,7 % jämfört med riket på 30,3 %. (Källa: SCB, 2022)

65+
24,7 %

Arbetslöshet
6,4 %

I september 2023 var 6,4 % av den registrerade arbetskraften i Tibro arbetslös. Jämförelsetal: Riket 6,4 %, Västra Götalands län 5,6 %. (Källa: Arbetsförmedlingen)

Investeringsbudget för 2024:

59,1 mnkr

Centrumutvecklingsplanen förväntas fastställas under första kvartalet 2024. I budgeten finns 1,5 mnkr avsatta för insatser under 2024.

Läs mer om investeringsbudgeten på sidorna 24 och 25.

Vision och styrmodell

Den här bilden beskriver styrmodellen för Tibro kommun med utgångspunkt från den vision och de strategiska mål som kommunfullmäktige fattat beslut om. Kommunstyrelsen, nämnderna och de kommunala bolagen antar årliga verksamhetsplaner och på förvaltningsnivå tas handlingsplaner fram. Uppföljning görs från förvaltning till nämnd och från nämnd och bolag till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen lämnar en samlad rapport för kommunkoncernen som helhet till kommunfullmäktige vid två tillfällen per år.

Kommunfullmäktiges strategiska mål

Vision

Tillsammans, hållbart, nära

Nämndernas prioriterade uppdrag

Värdegrund

Omtanke, självtillit, samverkan, handlingskraft

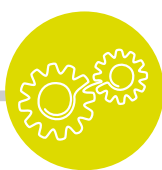
ANALYS

STRATEGI

MÅL

GENOMFÖRANDE

UTVÄRDERING

Tibro kommun har en styrmodell som utgår från den vision och de tre kommunövergripande strategiska målen som kommunfullmäktige fastställt.

Tibro kommuns styrmodell utgår från visionen. Av visionen följer strategiska mål och indikatorer som beslutas av kommunfullmäktige. Visionen beskriver ett önskat framtida tillstånd och de strategiska målen beskriver de områden som är prioriterade och som leder mot visionen.

Strategiska mål och verksamhetsplaner

Vart fjärde år antar kommunfullmäktige strategiska mål, som är styrande för kommunens arbete. Utifrån de strategiska målen fastställer nämnder och styrelser årligen verksamhetsplaner med prioriterade utvecklingsområden och uppdrag som ska bidra till att målen förverkligas samt en övergripande fördelning av de ekonomiska resurserna.

Uppföljning

Analys och uppföljning görs i delårsrapporten i augusti samt i årsredovisningen. Måluppfyllelsen för de strategiska målen redovisas. Uppföljningen görs som en samlad bedömning och baseras bland annat på utfall för fastställda indikatorer, nämndernas analyser av måluppfyllelse, uppföljning av styrdokument samt effekterna av olika insatser.

Med hjälp av visionen, de strategiska målen, löpande uppföljningar, omvärldsanalyser och den sammanvägda årliga sammanställningen av måluppfyllelsen skapas en fungerande styrkedja, som binder ihop de olika nivåerna i den kommunala organisationen. Det ger goda förutsättningar för att bedöma hur väl kommunen klarar sitt uppdrag, vilken effekt olika kommunala satsningar har och vilka vägval och beslut som krävs för en långsiktigt hållbar utveckling av den kommunala verksamheten.

Agenda 2030

Tibro kommuns strategiska mål hänger tätt ihop med målsättningarna i Agenda 2030. Agenda 2030 består av 17 globala mål och utgör ett globalt ramverk för hållbar utveckling och är antaget av FN:s generalförsamling.

Begreppet hållbar utveckling är viktigt för Tibro kommuns långsiktiga planering och innehåller tre dimensioner som är ömsesidigt beroende av varandra; ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. De strategiska målen är kopplade till ett eller flera av de 17 globala målen.

Visionen: TILLSAMMANS - HÅLLBART - NÄRA #viärtibro

VI SKAPAR TILLSAMMANS

Vi har en medskapandekultur och en samarbetsanda som sticker ut – vi utvecklar Tibro tillsammans. Gemenskap är viktigt för oss och vi vill att du ska vara en del av den. Här finns en stolt hantverkstradition, en entreprenörsanda utöver det vanliga och ett rikt föreningsliv som skapar arbetstillfällen och möten människor emellan. Med engagemang och handlingskraft löser vi framtidens utmaningar. Tillsammans är vi Tibro.

NÄRA LIVSKVALITET

Här är du alltid nära. Nära relationer, nära möten och nära upplevelser. Nära naturen, fritidsområden och vatten. Nära arbete och utbildning, oavsett om du promenerar, pendlar eller ansluter digitalt. Vår goda tillgänglighet och service gör att du alltid kan känna dig trygg, vem du än är. Tack vare det nära samhällets fördelar finner vi livskvalitet, både idag och imorgon.

HÅLLBARA VAL

I Tibro nyttjar vi våra gemensamma resurser och tar vara på våra goda förutsättningar för att bidra till ett mer hållbart samhälle. Vi värnar goda uppväxtvillkor för våra barn och unga – såväl som för kommande generationer. Här ser vi varandra och välkomnar mångfald. Med attraktiva boendemiljöer, goda kommunikationer och utrymme för flexibilitet är det enkelt att göra hållbara livsval. Genom cirkulär ekonomi, lokal produktion, kreativitet och idérikedom lägger vi grunden för en hållbar framtid.

Med visionens tre grundpelare som bas skapas mål och strategier som ligger till grund för både operativa beslut och strategiska vägval.

AGENDA 2030 – FN:s globala hållbarhetsmål

År 2015 antog FN:s medlemsländer Agenda 2030, en universell agenda som innehåller 17 globala mål för en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling. De globala målen syftar till att utrota fattigdomen, stoppa klimatförändringarna och skapa trygga och fredliga samhällen. Tibro kommuns strategiska mål är kopplade till ett eller flera av de globala målen.

Budgetförutsättningar

Omvärldsanalys

Omvärldsanalysen ska ge ett helhetsperspektiv och bidra till en bred förståelse för hur trender och förändringar långsiktigt påverkar möjligheterna att nå Tibros vision – tillsammans, hållbart, nära – och de strategiska målen. Omvärldsanalysen ska bidra till att skapa handlingsberedskap i Tibro kommun som organisation.

Omvärldsanalysen stödjer en verksamhetsnära planering där varje nämnd och styrelse bryter ner de långa perspektiven till konsekvenser och slutsatser i sina verksamheter.

Tibro kommun står som alla kommuner inför stora förändringar. Förväntningarna på välfärden ökar i snabb takt och det ger stora utmaningar, inte minst för att andelen förvärvsarbetande minskar och andelen barn och äldre ökar, färre ska försörja fler. Teknikutvecklingen går snabbare och snabbare. Klimatet förändras och påverkar oss och vanor och beteenden måste förändras. För att möta utmaningarna och de ändrade kraven behöver ny teknik nyttjas för att skapa såväl kvalitetsvinster som hållbarhetsvinster och ekonomiska vinster. Vi behöver bygga framtidens samhälle tillsammans så att allas resurser tas tillvara.

Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, pekar i skriften Vägval för framtiden ut fem övergripande spänningsfält samt tio trender som påverkar det kommunala uppdraget fram emot år 2035.

Trenderna har bärighet i Agenda 2030 och de tre dimensionerna för hållbarhet; ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. Att möta de komplexa utmaningarna och frågorna kring hållbar utveckling kräver helhetssyn. Förändrade förhållningssätt, nya arbetsmetoder och nya former av samarbete behövs. Nedan belyses några av spänningsfälten och trenderna som pekas ut i Vägval för framtiden.

Demografiska utmaningar

Samhällsplaneringen behöver vara flexibel för att möta demografiska förändringar över tid. I en majoritet av kommunerna minskar andelen i yrkesverksam ålder samtidigt som andelen 80+ ökar snabbt. Prognoserna för Sverige pekar på ett minskat barnafödande och minskad invandring av barn och unga och ett i princip oförändrat antal i arbetsför ålder. Förväntningarna på och förutsättningarna för välfärden påverkas av denna utveckling.

Demografiska förändringar har inverkan på politiska, ekonomiska och sociala faktorer. Människors förtroende för varandra och institutioner är en grundläggande byggsten för stabila och effektiva samhällsinstitutioner. Den lokala nivån blir allt viktigare då kontakter, samverkan och nätverk med näringslivet och civilsamhället – föreningar, nätverk och organisationer – sker lokalt. Det är här de lokala resurserna finns och det är här som möten mellan människor sker.

Kompetensförsörjning

I takt med att befolkningen åldras kommer bristen på personal inom flera yrkeskategorier att öka. När arbetskraften inte räcker till går det inte att möta kompetensförsörjningsutmaningen enbart genom att rekrytera fler. Utmaningarna kräver förändrade arbetssätt. Förutom att satsa på att bibehålla medarbetare och tillvarata samt utveckla kompetensen hos befintliga medarbetare kommer andra arbetssätt, välfärdsteknik, samverkan och attityd vara ständigt aktuella.

Klimatförändring och ny teknik

Den gröna omställningen går allt snabbare. Det behövs åtskilliga åtgärder för att begränsa klimatförändringarna och hejda förlusten av biologisk mångfald, liksom för att hantera konsekvenserna av förändringarna. Geopolitiska spänningar och minskad tillit länder emellan försvårar arbetet. Ett klimat i förändring innebär att samhället behöver ta hänsyn till nya risker. Kraven ökar i form av ny lagstiftning på miljö- och klimatområdet både nationellt och från EU. Som samhällsutvecklare har kommuner och regioner ett stort ansvar för att ställa om till hållbara och cirkulära arbetssätt.

Ny smart teknik accelererar klimatomställningen men kommer inte ensamt lösa klimatkrisen. Nya tekniska lösningar kräver i sig stora mängder energi. Flera prognoser pekar mot ett dubblerat elbehov till 2045 för att minska klimatpåverkan.

För att hantera klimatförändringarna krävs ett tvärsektorielt helhetsperspektiv. Samverkan mellan den lokala, regionala och nationella nivån behöver förstärkas och fördjupas.

Delaktighet, värderingar och livsvillkor

Den ökade individualiseringen i kombination med ökad kunskapsnivå bland invånarna driver upp krav och förväntningar på omgivningen. Det innebär ökade krav på kommunens tjänster och förmågan att möta upp förväntningarna på valfrihet, snabbhet och individuell service. Den offentliga kulturen behöver förändras samtidigt som delaktigheten och medskapandet bör öka.

Människors livsvillkor har under lång tid generellt blivit allt bättre. Samtidigt har skillnaderna i exempelvis inkomster och hälsa ökat. Samhället har dessutom, i många avseenden, blivit mer oförlåtande mot dem som har svårt att hänga med när allt fler av samhällets tjänster digitaliseras och kunskapskraven höjs. Stora skillnader i livsvillkor innebär att hela samhället utsätts för slitningar till följd av färre gemensamma värderingar, lägre tillit, ökad ohälsa och för att engagemanget för det gemensamma samhället riskerar att minska.

En viktig aspekt är möjligheterna till arbete. I Sverige är kompetenskraven på arbetsmarknaden höga och risken är stor att de med bristfällig utbildning eller svaga kontaktnät även på lång sikt ställs utanför arbetsmarknaden, vilket kan leda till ett upplevt utanförskap.

Ledarskap

I en värld där förändringar mer och mer blir en del av vardagen ställs krav på att ha en organisation som klarar av att ställa om och anpassa sig efter nya förutsättningar. För detta krävs ett utvecklat förändringsledarskap. Samarbete och samordning har blivit allt mer avgörande för att nå resultat. Utvecklade anpassningsförmåga, ökad delaktighet, ständiga förbättringar samt ständigt lärande är väsentliga delar för att möta förändringstakten. Tillitsbaserad ledning behöver tillämpas för att möta de komplexa samhällsutmaningarna.

Konjunktur och sysselsättning

2022 och 2023 har präglats av mycket hög inflation i många ekonomier och av det faktum att centralbankerna därför i snabb takt har höjt sina styrräntor. Under slutet av 2023 ligger inflationstakten fortfarande på en hög nivå men är tydligt på väg ned. Efter en stark utveckling på arbetsmarknaden under första halvåret 2023 så märks den försämrade konjunkturen under andra halvåret och Sverige bedöms få en negativ BNP-utveckling (-0,6%) 2023. Lågkonjunkturen fortsätter 2024 med en svag ökning av BNP med endast 1 %. Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, bedömer att inflationen mätt som KPIF under 2024 kommer att uppgå till 2,3 % (årsmedelvärde). I takt med att lågkonjunkturen påverkar konsumtion, investeringar och export och därmed inflationen väntas centralbankerna först lämna styrräntorna oförändrade och sedan under 2024 börja sänka dem. SKR bedömer att Riksbankens sänkningar börjar under andra halvåret 2024.

Då inflationstrycket avtar kommer också finanspolitiken, som på grund av inflationen är ovanligt stram i en lågkonjunktur, att börja stimulera ekonomin i Sverige och omvärlden. I Sverige väntas dock effekterna av finanspolitiken bli låga 2024 då statsbudgeten fortfarande är återhållsam. När inflationen väl är under kontroll finns dock finansiellt utrymme hos staten då den så kallade Maastrichtskulden, d v s den offentliga sektorns skuld i förhållande till BNP, är mycket låg och sjunker kommande år enligt SKR:s prognoser. 2025 och 2026 väntas den ekonomiska utvecklingen ta fart med en starkare BNP-tillväxt och skatteunderlagsutveckling som en följd.

Sysselsättningen i Sverige var i augusti 2023 den högsta under 2000-talet, cirka 70 % av befolkningen i åldern 15-74 år var sysselsatta. Arbetslösheten har sjunkit men väntas börja vända uppåt under slutet av 2023 och sedan toppa i slutet av 2024 på 8,8 %. Positivt är att sysselsättningen har ökat och arbetslösheten har minskat inom gruppen utrikes födda under de senaste åren. Arbetslösheten bland utrikes födda är dock fortfarande ungefär dubbelt så hög som arbetslösheten bland inrikes födda och det förklaras till stor del av lägre utbildningsnivå.

Befolkningsutveckling

I Statistiska centralbyråns, SCB:s, rapport Sveriges framtida befolkning 2030–2070 konstateras att befolkningen ökat med nästan 1 miljon personer från 9,6 till 10,5 miljoner under de 10 åren 2012–2022. Det motsvarar en ökning på 10,1 % eller 1,01 % per år. De kommande 10 åren beräknas befolkningen fortsätta öka, men i en långsammare takt. 2032 beräknas folkmängden ha ökat med 500 000 och vara 11 miljoner. Det motsvarar en ökning med 4,8 %, eller 0,48 % per år.

Enligt SCB:s befolkningsprognos för Tibro kommun i september 2023, så kommer befolkningen öka med 390 personer, 3,4 %, till och med 2023 jämfört med 2022. Det är en något lägre ökningstakt än den prognostiserade ökningen för landet som helhet. Befolkningsprognosen bygger på antagande om nybyggnation samt historisk utveckling. Det har inte tagits fram något scenario för vad en positiv utveckling av näringslivet i Tibro och Skaraborg, bland annat Volvos aviserader battericellsfabrik i Mariestad kan innebära för befolkningsutvecklingen.

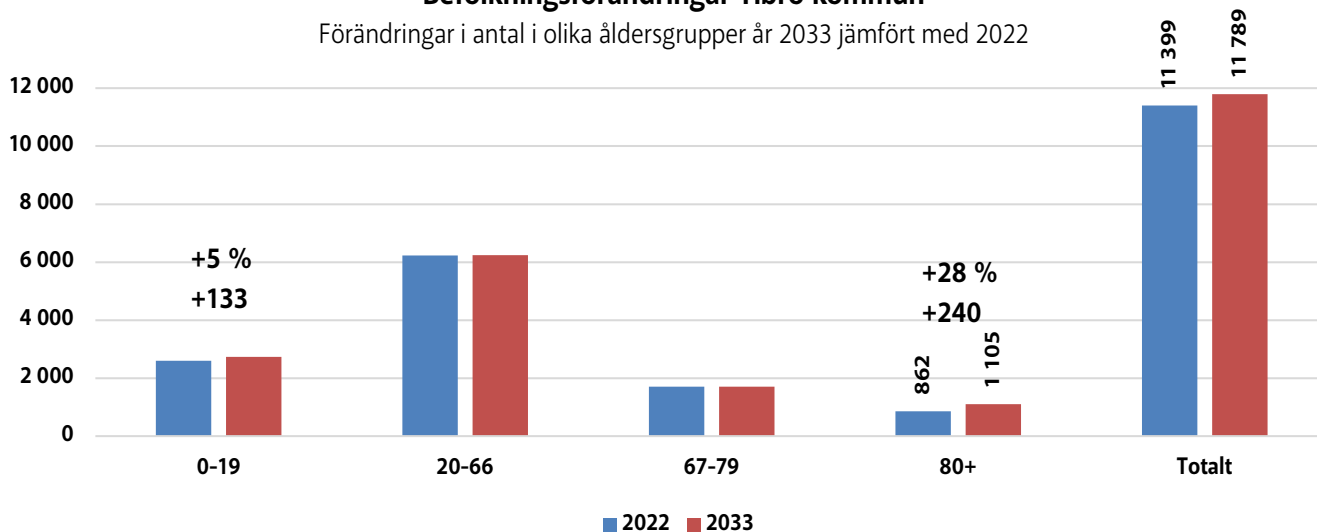
Under de 10 första månaderna 2023 har antalet invånare minskat med cirka 60 personer. På grund av den höga inflationen har bostadsbyggandet stannat av såväl i Tibro som i landet som helhet. Enligt Boverkets byggprognos i oktober 2023 faller antalet påbörjade bostäder kraftigt i år och förväntas falla ytterligare något 2024. Likaså har husförsäljningar minskat. Antalet som flyttat från Tibro under första halvåret överstiger antalet inflyttade.

En ökande livslängd leder till en åldrande befolkning. Var sjätte person i Sverige var 70 år eller äldre år 2022. SCB:s framskrivning visar att år 2070 beräknas var femte person vara i dessa åldrar. Andelen i de mest yrkesverksamma åldrarna beräknas vara i princip oförändrad vilket innebär att de utgör cirka 50 % av befolkningen.

SCB:s befolkningsprognos för Tibro kommun från 2023 pekar på en relativt lätt årlig ökning med i snitt 40 invånare per år fram till och med 2033. De större befolkningsförändringarna är framför allt att antalet äldre, 80 år och uppåt, ökar markant. Samt att antalet barn och unga 0–19 år beräknas öka med drygt 100 personer fram till 2033.

Befolkningsförändringar Tibro kommun

Förändringar i antal i olika åldersgrupper år 2033 jämfört med 2022

Källa: Befolkningsprognos kommunspecifik Tibro kommun SCB 2023

Tabell: Andel av skatter och bidrag 2022-2026

Poster som andel av skatter och statsbidrag	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026
Verksamhetens intäkter och kostnader	94,8 %	93,9 %	93,7 %	92,5 %	92,3 %
Avskrivningar	4,3 %	4,6 %	5,4 %	5,3 %	5,5 %
Verksamhetens nettokostnader	99,1 %	98,6 %	99,0 %	97,8 %	97,9 %
Resultat före finansnetto	0,9 %	1,4 %	1,0 %	2,2 %	2,1 %
Finansnetto	1,3 %	0,4 %	0,0 %	-0,2 %	-0,1 %
Resultat	2,2 %	1,8 %	1,0 %	2,0 %	2,0 %

Resultat

Det budgeterade resultatet uppgår till 8,1 mnkr, motsvarade 1,0 % av skatter och statsbidrag. Det budgeterade resultatet är 6,5 mnkr lägre än reviderad budget för 2023. Att resultatet tillåts sjunka beror bland annat på att pensionskostnaderna väntas minska med 18 mnkr 2025 efter att ha ökat med 29,5 mnkr på två år, varav 7 mnkr inför 2024.

Tabell: Budgeterat resultat respektive utfall 2019-2022 samt prognos 2023 per 31/8 (mnkr)

Årets resultat	2019	2020	2021	2022	2023
Budget	8,4	8,2	6,2	15,7	13,4
Utfall/Prognos	28,3	15,0	71,9	-18,7	19,1
Avvikelse	19,9	6,8	65,7	-34,4	5,7

Kommunens intäkter från skatter och statsbidrag budgeteras till 811,0 mnkr. Det är en ökning med 40,5 mnkr eller 5,2 % jämfört med budget 2023. De 7 miljarder som staten ökar de generella statsbidragen med bidrar med 7,5 mnkr eller nästan 1% av utfallet.

Budget 2023 baserades på 11 400 invånare den 1/11-2022 medan budget 2024 baseras på 11 330 invånare. Minskningen med 70 invånare motsvarar 4,5 mnkr i lägre intäkter från skatt och generella statsbidrag då varje invånare i snitt motsvarar 64 tkr. En orsak till den relativt goda ökningen av skatteintäkter när budget 2024 jämförs med budget 2023 är att intäkterna 2023 är underbudgeterade. Prognosen i oktober 2023 pekar på ett överskott med 18,9 mnkr och ett utfall om 789,4 mnkr avseende skatteintäkter och generella statsbidrag. En jämförelse mellan oktoberprognosen och budget 2024 innebär en mer måttlig ökning med 21,6 mnkr eller 2,7 %.

I nedanstående tabell jämförs budget 2023 och budget 2024 avseende olika delar i intäkter från skatter och statsbidrag.

Tabell: Skatter och statsbidrag (mnkr)

Delposter skatter och statsbidrag	2023	2024	Förändring
Skatteintäkter inkl. slutavräkning	536,3	556,8	20,5
Inkomstutjämnning	183,8	184,8	1,0
Kostnadsutjämnning	15,5	17,4	1,9
LSS-utjämnning	-11,8	-11,8	0
Regleringsbidrag	17,4	34,7	17,3
Fastighetsavgift	29,4	29,0	-0,4
Summa skatter och statsbidrag	770,5	811,0	40,5

I budgetarna för 2019-2021 baserades det positiva resultatet på ett positivt finansnetto. Verksamheternas nettokostnader uppgick då till över 100 %, vilket innebär att mer än alla intäkter från skatter och statsbidrag användes i verksamheterna. 2022-2023 har resultatet före finansnetto stärkts och verksamheternas nettokostnader uppgick till 99,1 % av skatter och statsbidrag 2022 och 98,6 % 2023. I budget 2024 ökar verksamheternas nettokostnader till 99,0 % som andel av skatter och statsbidrag. Verksamheternas nettokostnader inklusive avskrivningar ökar med 44,3 mnkr eller 5,8 % jämfört med budget 2023.

Avskrivningarna som andel av skatter och statsbidrag ökar markant i budget 2024 efter att två skolbyggnationer färdigställts under 2023. I budget 2024 ökar andelen till 5,6 %, en ökning med 0,8 %, från 4,8 % i budget 2023. I 2016 års budget var andelen 3,0 %, sedan dess har tre större skolprojekt genomförts samt en större ombyggnation av kommunens reningsverk.

I takt med de stora investeringarna och den upplåning dessa medfört har kommunens finansnetto successivt sjunkit i budgetarna. Även om 2024 års finansnetto fortfarande är svagt positivt (0,4 mnkr) så motsvarar det 0,0 % av skatter och statsbidrag. Den kraftiga ränteökningen som inleddes sommaren 2022 har påverkat räntekostnaderna som stiger med 5 mnkr jämfört med 2023 års budget och budgeteras till 12,7 mnkr. Bedömningen i budgeten är att räntorna kommer börja vända nedåt under 2024 och att den trenden till stor del motverkar ökad upplåning och att bundna lån med låga räntor fasas ut. Dock blir finansnettot svagt negativt i plan för 2025-2026. Kommunens avkastning på placerade medel är budgeterad till 12,7 mnkr och baseras på att kommunen har 265 mnkr placerade vid årets början och att nettoavkastningen är 4,8 %.

Driftbudget

Nämndernas driftbudgetramar har justerats för 2023 års löneökningar och för 2024 års lönerrevision finns 15 mnkr avsatt under kommunstyrelsen. De avsatta medlen motsvarar 3,9 % i löneökning från första april 2024.

Kompensation gällande inflation för material och tjänster är generellt utlagd med 1,8 % men livsmedel, skolplatser och externt förhyrda lokaler har kompenserats utifrån indexutveckling respektive KPI. Vidare har samhällsbyggnadsnämnden fått ett generellt tillskott på 1 mnkr för att täcka ökade priser.

Befolkningsutvecklingens effekter på verksamhetsbehov har skattats utifrån SCB:s befolkningsprognos från våren 2022. Socialnämnden har erhållit 4,3 mnkr för att fler äldre invånare innebär ökade kostnader inom äldreomsorgen.

Nämndernas ramar har reducerats med totalt 3,0 mnkr som ett effektiviseringskrav. Kravet motsvarar en reduktion med 1 % av driftbudgetramarna för samtliga nämnder förutom socialnämnden.

Det största tillskottet i 2024 års budget är till socialnämnden, som utöver 4,3 mnkr för volymökning tilldelas 9,4 mnkr i realltillskott för att täcka ökade kostnader inom äldreomsorgen

och individ- och familjeomsorgen. Nämnden redovisade i delårsrapporten per sista augusti 2023 ett underskott med 30 mnkr. Nämnden arbetar aktivt med en åtgärdsplan och detta arbete kommer behöva drivas vidare trots tillskottet.

Pensionskostnaderna väntas fortsätta öka under 2024 och anslaget för dessa har utökats med 7 mnkr till 72,7 mnkr. Nämnderna har också tillförts medel för att täcka de ökade kapitalkostnaderna som följer av att två stora skolbyggnationer färdigställts under 2023.

Investeringsbudget

I 2024 års investeringsbudget finns inga stora projekt avseende byggnationer av verksamhetslokaler men i planen för 2025-2026 finns en förskola (2025) och ett äldreboende (2026) utpekade. Båda dessa projekt behöver utredas ytterligare avseende vilken byggnation som ska genomföras och vilka kostnader beslutade åtgärder medför.

Av 2024 års investeringsbudget om 59 mnkr är 52 mnkr eller 87 % självfinansierade. Under hela planperioden 2024-2026 är 61 % av de budgeterade investeringarna om 294 mnkr självfinansierade.

Budget 2024 Härledningstabell	Budget 2023	Löne- och pris- kompensation	Volymkom- pensation	Engångs- anslag*	Tillskott, avdrag, flytt m.m.	Budget 2024
Kommunfullmäktige	3,9	0	0	0,3	0,2	4,4
Kommunstyrelsen	65,8	5,1	0	-3,1	3,9	71,7
<i>varav avsatt för löneökningar</i>	<i>11,6</i>	<i>3,4</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>15,0</i>
Barn- och utbildningsnämnd	324,3	11,1	0	-1,9	3,3	336,8
Byggnads- och trafiknämnd	3,3	0,1	0	0,5	0,1	4,0
Kultur- och fritidsnämnd	28,7	1,5	0	-0,2	0,2	30,1
Samhällsbyggnadsnämnd	57,9	0,8	0	0	17,6	76,3
<i>varav kapitalkostnader</i>	<i>34,8</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>16,3</i>	<i>51,1</i>
Socialnämnd	267,3	9,2	4,3	0	16,1	296,9
Kollektivtrafiknämnd	2,3	0	0	0	0	2,3
Finansförvaltning	5,9	0	0	-7,4	-17,7	-19,2
Summa kommunbidrag	759,3	27,8	4,3	-11,8	23,7	803,2

*Engångsanslag 2023 avgår och nya engångsanslag för 2024 tillkommer.

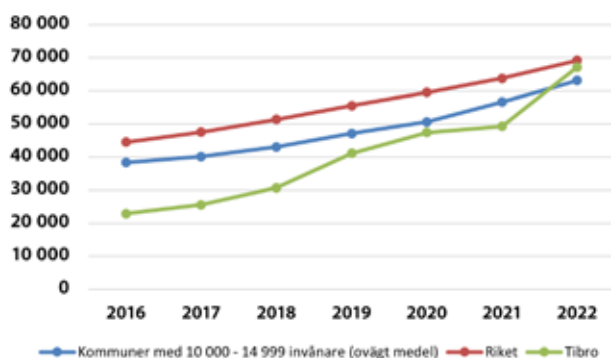
Balans- och kassaflödesbudget

Tibro kommun har efter en lång period av relativt låga investeringar gått in i en period med mycket höga investeringsnivåer. Balansbudgeten visar att de materiella tillgångarna vid 2024 års slut uppgår till 929 mnkr. Som en jämförelse kan noteras att vid utgången av 2016 uppgick de materiella anläggningstillgångarna till 253 mnkr. Det innebär en ökning med 676 mnkr på åtta år. Vid en jämförelse av materiella anläggningstillgångar per invånare med andra kommuner så framgår denna utveckling tydligt. Tibro låg 2016 på en mycket låg nivå som följd av en lång period utan stora investeringar i verksamhetsfastigheter. 2016 uppgick Tibros materiella anläggningstillgångar per invånare till ungefär hälften av riksgenomsnittet och 59 % i jämförelse med kommuner med en befolkning på 10 000-14 999 invånare. Tibro har, som nedanstående diagram visar, närmast sig riksnittet snabbt. Framför allt på grund av tre skolbyggnationer samt en ombyggnation av reningsverket:

- Baggeboskolan, nybyggnation 2017-2020, utfall 218 mnkr
- Fågelvikskolan, ombyggnation 2022-2023, budget 160 mnkr
- Ransbergs skola, nybyggnation 2022-2023, budget 85 mnkr
- Reningsverk, om- och tillbyggnation 2019-2023, budget 55 mnkr

I bokslut 2023 väntas Tibros materiella anläggningstillgångar per invånare uppgå till cirka 79 tkr/invånare. Det är troligen cirka 5 000 kronor över riksnittet.

Diagram: Materiella och immateriella anläggningstillgångar kommunen, kr/invånare 2016-2022

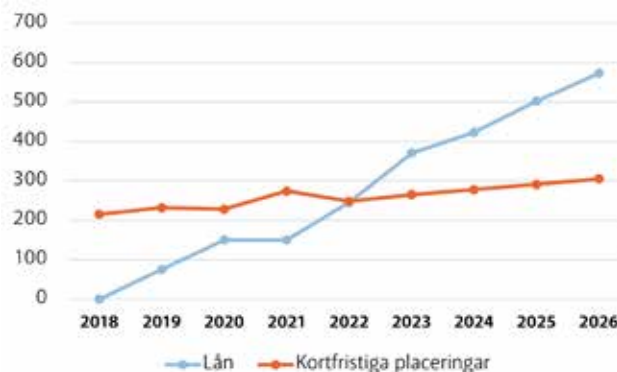

Kommunen kan inte självfinansiera de investeringsnivåer som budgeteras för 2024-2026. Självfinansieringsgraden för de tre åren under perioden är 61 %, då 178 av investeringsbudgetens 294 mnkr täcks av resultat och avskrivningar. I balans- och kassaflödesbudgeterna visar sig detta i form av ökad upplåning och skuldsättning. Kommunen behöver under perioden ta upp lån om 203 mnkr och låneskulden ökar därmed från 370 mnkr vid utgången av 2023 till 573 mnkr vid årets slut 2026.

Kassaflödesbudgeten baseras på att kommunens placerade medel behålls och växer med budgeterad avkastning. Vid utgången av 2026 beräknas dessa uppgå till 305 mnkr.

Den förändrade balansräkningen visar sig också i en snabbt sjunkande soliditet. Från att ha legat på nivåer runt 70 % under hela 2010-talet så minskar denna med början 2019 fram till 2026 till 46 %. Om kommunens ansvarsförbindelse för pensioner tas i beaktande i soliditetsmättet så uppgår soliditeten vid utgången av 2026 till 32 %.

Diagram: Tibro kommuns lån och placeringar, mnkr. Utfall 2018-2022, prognos/budget 2023-2026

Plan 2025-2026

Intäktsökningen från skatter och generella statsbidrag väntas med nuvarande skatte- och befolkningsprognos bli relativt låg åren 2025-2026, 3,1 respektive 3,3 %. Finansnettot försämras något och avskrivningarna ökar något men inte med några dramatiska belopp. Om kommunens resultat ska höjas till 2 % av skatter och statsbidrag 2025, en förbättring med 8,6 mnkr från 8,1 mnkr till 16,7 mnkr, får verksamhetens nettokostnader exklusive avskrivningar öka med endast 1,8 %. Sjunkande pensionskostnader med 18 mnkr bidrar till att göra detta möjligt men samtidigt väntas intäkterna från försäljningar av tomter, mark och byggnader minska med cirka 8 mnkr. Likaså ökar det demografiska trycket på ekonomin då framför allt fler äldre innebär ett ökat behov av äldreomsorg. Om kompensation för detta ska ges och kostnaderna räknas upp med 3,1 % (Prisindex kommunal verksamhet, SKR:s prognos för 2025 i oktober 2023) så krävs effektiviseringar om cirka 5 mnkr i 2025 års budget. Motsvarande framskrivning och samma resultatnivå pekar på ett mindre reformutrymme 2026 om cirka 2 mnkr.

Finansiella mål, balanskrav och god ekonomisk hushållning

Tibro kommun har tre finansiella mål avseende resultatnivå (6 mnkr), självfinansiering av investeringar (100 %) samt att den avgiftsfinansierade verksamheten ska uppvisa överskott eller 0-resultat. I budgeten uppnås två av tre mål 2024, ett resultat på över 6 mnkr och 0-budget för avgiftsfinansierad verksamhet. De 51,6 mnkr som resultat och avskrivningar motsvarar i självfinansiering 2024 räcker inte för att finansiera investeringarna fullt ut utan självfinansieringsgraden är 87 %.

Kommunens finansiella mål är tagna långt tillbaka i tiden. Kopplat till begreppet god ekonomisk hushållning är de 0,7 % av skatter och statsbidrag som resultatet 6 mnkr uppgår till inte långsiktigt hållbart. Kommunens resultatmål räcker inte för att på sikt inflationsskydda det egna kapitalet och det räcker inte heller till att betala av lånen som tas upp för nuvarande investeringar innan det är dags att reinvestera i dessa. Kommunen kommer dock från en relativt stark ekonomisk ställning med hög soliditet, låga lån och placerade medel. Kommunens ställning kan därför sägas leda upp till begreppet god ekonomisk hushållning.

Måluppfyllelse av finansiella mål	Mål	Budget 2024	Uppnås
Årets resultat (mnkr)	6,0	8,1	Ja
Investeringar självfinansieras (%)	100	87	Nej
Avgiftsfinansierad verksamhet ska minst ge nollresultat (mnkr)	0	0	Ja

Väsentliga personalförhållanden

Arbetsgivarpolitik och personalfrågor

Att vara en attraktiv och hållbar arbetsgivare är avgörande för att klara det viktiga välfärdsuppdraget. Tibro kommun vill genom sin arbetsgivarpolitik bidra till engagerade medarbetare och chefer som vill och kan göra skillnad för Tibros invånare. För att uppnå detta krävs ett aktivt och systematiskt arbete med särskilt fokus på hållbar arbetsmiljö och strategisk kompetensförsörjning.

Genom att tydliggöra verksamhetens mål och uppdrag, syfte och förväntningar både på grupp- och individnivå skapas förutsättningar för en trygg och utvecklande arbetsmiljö. Ett systematiskt, inkluderande och tydligt arbetsmiljöarbete där våra ledare involverar sina medarbetare är avgörande för Tibro kommuns förutsättningar att skapa en hållbar och utvecklande kompetensförsörjning.

Kompetensförsörjningen ska bidra till att säkerställa att rätt kompetens finns på kort och lång sikt. För att nå en hållbar kompetensförsörjning krävs ett tryggt, tydligt och kommunikativt ledarskap, främjande av medarbetarengagemang samt fokus på hållbart arbetsliv, lönebildning, jämställdhet och mångfald. Dessa faktorer påverkar tillsammans arbetsgivarens förmåga att engagera, utveckla och attrahera medarbetare att vilja arbeta i Tibro kommun. Investeringar och strategiskt fokus på arbetsmiljöfrågorna är tätt sammankopplade med förutsättningarna att skapa en hållbar och utvecklande kompetensförsörjning. Dessa två huvudområden blir därför avgörande för att Tibro kommun ska uppfattas som en attraktiv arbetsgivare, såväl internt som externt.

Hållbart medarbetarengagemang

Hållbart medarbetarengagemang (HME) mäter ledarskap, motivation och styrning. HME är ett mått på hur väl medarbetarnas kompetens tas tillvara. Kommunens mål är att HME-värdet ska öka utifrån nuläget på 79.

Att attrahera, engagera och utveckla rätt medarbetare på rätt plats är helt avgörande för att nå goda resultat i kommunens verksamheter. Kommunens medarbetare är nyckelspelare för att nå framgång. Detta förutsätter ett arbetsklimat och en kultur som bygger på förtroende och tillit där varje medarbetares engagemang och kunskaper tas tillvara. I mötet med kommunens invånare är värdegrund och bemötande en avgörande och viktig faktor.

Ledarskapet är en viktig nyckel till att skapa engagemang, vilket görs genom att våra chefer är tydliga med verksamhetens mål och uppdrag, syfte och förväntningar på både grupp- och individnivå. Ledarskapet ska bidra till att sprida energi, skapa stolthet och tillföra glädje i våra medarbetares uppdrag. För att stärka attraktiviteten för kommunens chefer behöver kommunen arbeta strategiskt med ledarutveckling över tid. Ett kompetensutvecklingspaket behöver formas för att utveckla ledarskapet i Tibro kommun. En tydlig ledarfilosofi behöver formas som ger en tydlig riktning kring vad som förväntas i framtidens ledarskap. För att säkra ledarförsörjningen framåt behöver kommunen satsa på ett utbildningsprogram för framtida ledare där kommunens befintliga medarbetare får möjlighet att söka och antas till programmet.

Sjukfrånvaron ska sänkas

Tibro kommun ska verka för att vara en hälsofrämjande arbetsplats där chefer och medarbetare aktivt bidrar till att främja hälsa.

Arbetsmiljö och trivsel är en viktig faktor för att kommunens medarbetare ska ha rätt förutsättningar att leverera service med kvalitet till kommunens invånare.

Sveriges kommuner och regioner, SKR, har tillsammans med centrala fackliga organisationer tecknat en avsiktsförklaring om "Hållbart arbetsliv" som innebär förslag på åtgärder för friskare arbetsplatser. Fokus för det långsiktiga arbetet är att erbjuda tillfredsställande arbetsmiljö och hållbart låg sjukfrånvaro. Tibro kommun ska fortsätta att aktivt arbeta för en hållbar, främjande och sund arbetsmiljö.

En avgörande faktor för att minska sjukskrivningstalen är, förutom att arbeta för en hälsofrämjande arbetsplats, är att fånga upp tidiga signaler på ohälsa. Det innebär bland annat att som chef ha tidig och löpande kontakt med medarbetare som visar tecken på ohälsa och medarbetare med pågående sjukskrivning. Chefer har ett ansvar att tillämpa och följa kommunens rehabiliteringsriktlinjer och som medarbetare finns en skyldighet att medverka i sin egna rehabilitering.

Under 2024 kommer kommunen påbörja en utbildningssatsning för samtliga medarbetare inom området "Våld i nära relationer". Det är ett område som det är viktigt att skapa kunskap kring, då våld i olika former både kan påverka en våldsutsatt medarbetares arbetsförmåga och relationer till kollegorna. Arbetsplatsen är en viktig arena för att förebygga och upptäcka våld i nära relationer. Tibro kommun vill med insatsen skapa kunskap och medvetenhet och därigenom bidra till att fler vågar prata om detta svåra ämne.

Lönebildning

Enligt den kommunala sektorns centrala löneavtal ska lönebildning och lönesättning bidra till att arbetsgivaren når verksamheternas mål. Lönen ska därmed stimulera till förbättringar av verksamhetens effektivitet, produktivitet och kvalitet. Lönen ska vara individuell och differentierad och bidra till att rekrytera och behålla personal. Löneprocessen ska vara känd av chefer och medarbetare i hela organisationen. Det innebär att den aktivt ska förankras och bearbetas i respektive arbetsgrupp, till exempel på arbetsplatsträffar.

Löneutrymmet är beroende av vad som framgår av centrala avtal samt av:

- Kommunens ekonomi
- Marknadssituationen (konkurrensen om arbetskraften)
- Det finansiella läget i landet

Jämställdhet och mångfald

Samtliga medarbetare ska behandlas likvärdigt oberoende av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Genom ett aktivt jämställdhets- och mångfaldsarbete förbättras kommunens möjlighet att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla viktig kompetens.

Att aktivt arbeta med jämställdhets-, inkluderings- och mångfaldsfrågorna bidrar också till att Tibro kommun blir en attraktiv arbetsgivare, vilket är viktigt för att klara kompetensförsörjningen på kort och lång sikt.

Strategiska mål

Vart fjärde år antar kommunfullmäktige strategiska mål som är styrande för kommunens arbete. Utifrån de strategiska målen fastställer nämnder och styrelser årligen verksamhetsplaner. I verksamhetsplanerna presenteras de prioriterade utvecklingsområden och uppdrag som respektive nämnd och styrelse ska arbeta med i syfte att uppnå målen.

Utifrån visionen och omvärlds- och nulägesanalyser av Tibro kommuns verksamheter har tre strategiska mål identifierats. Målen tar fasta på de områden där Tibro kommun har utmaningar för att kunna nå visionen.

Målen har en målformulering, en beskrivande text som sätter målformuleringen i sitt sammanhang samt målpunkter för att ytterligare förstärka de bärande delarna i målet. Till respektive mål

har indikatorer för uppföljning knutits. Indikatorerna är fastställda av kommunfullmäktige och pekar på områden där Tibro kommun har utmaningar. Det är indikatorer där det kan vara en negativ trend och det kan också vara områden där Tibro ligger sämre till jämfört med riket. På nämnds- och förvaltningsnivå sker uppföljning med hjälp av kompletterande indikatorer.

Mål 1: Alla är självförsörjande och har en meningsfull vardag

Tibro kommun ska medverka till att ge barn och unga goda framtidsförutsättningar. Vi ska stärka samverkan med näringsliv, civilsamhälle och skola/utbildning. Vi ska verka för ett gott näringslivsklimat, stimulera hållbart entreprenörskap och underlätta företagsetableringar för fler arbetstillfällen. Genom att främja föreningsliv och möten mellan människor ser vi att vi kan bidra till en meningsfull tillvaro och minska utanförskapet.

- Ge barn och unga goda framtidsförutsättningar
- Stärka samverkan med näringsliv, civilsamhälle och skola/utbildning
- Verka för ett gott näringslivsklimat, underlätta företagsetableringar och stimulera hållbart entreprenörskap
- Främja föreningsliv och meningsfull tillvaro för kommunens invånare

Indikatorer för måluppföljning	Ingångsvärde 2023	Målvärde 2024-2027
Vuxna biståndstagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen	1,5 (2021)	Minska
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%)	50 (2022)	Öka
Elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram, (%)	77,7 (2022)	Öka

Mål 2: Tibro är en livskraftig boendekommun

Den upplevda tryggheten ska öka, kvaliteten i förskolan och grundskolan ska vara hög och vi ska främja nya sätt för människor att mötas – det ska vara gott att leva hela livet i Tibro. Genom att skapa attraktiva och klimatsmarta boendemiljöer med ett varierat bostadsutbud ska vi främja Tibro som boendekommun. Vi ska också ge tillgång till en meningsfull fritid och naturnära rekreation. Centrala Tibro ska utvecklas till ett levande och grönt centrum där vi tillgängliggör platser och lokaler för såväl invånare som besökare. Vi ska nyttja närheten till en större arbetsmarknad och utbildning och möjliggöra hållbart resande, både inom och utanför kommunen.

- Öka den upplevda tryggheten och främja nya sätt för människor att mötas
- Hög kvalitet i förskolan och grundskolan
- Skapa attraktiva och klimatsmarta boendemiljöer med ett varierat bostadsutbud
- Ge tillgång till en meningsfull fritid och naturnära rekreation
- Utveckla ett levande och grönt centrum med fler offentliga mötesplatser
- Möjliggöra hållbart resande – både inom och utanför kommunen
- Nyttja närheten till en större arbetsmarknad och utbildning

Indikatorer för måluppföljning

Indikatorer för måluppföljning	Ingångsvärde 2023	Målvärde 2024–2027
Elever i åk 5: "Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)	81 (2022)	Öka
Säljbara tomter för enbostadshus	9 (april 2023)	Öka
Antal kvarter med byggrätter för flerbostadshus/radhus	6 (april 2023)	Öka
Säljbar verksamhetsmark	170 000 kvm (april 2023)	Öka

Mål 3: Vi levererar kvalitativ välfärd med invånaren i centrum

Vårt arbete ska präglas av en aktiv tillitsbaserad dialog som främjar lärande, utveckling och engagemang – hos såväl medarbetare som invånare. För att klara välfärdsuppdraget ska vi inspireras av goda exempel, bygga nätverk och samverka med andra. Vi ska dra nytta av vårt läge i en växande pendlingsregion för att säkra kommunens kompetensförsörjning. Kommunens organisation ska vara långsiktigt hållbar ur såväl ett hälsoperspektiv som ett ekonomiskt perspektiv. Vi ska nyttja digitaliseringens möjligheter för att skapa effektivitetsvinster och ökad tillgänglighet. Vi ser samtidigt att vi behöver minska vår klimat- och miljöpåverkan när vi utför vårt uppdrag.

- Aktiv tillitsbaserad dialog som främjar lärande, utveckling och engagemang hos såväl medarbetare som invånare
- Inspireras av goda exempel, bygga nätverk och samverka med andra för att klara välfärdsuppdraget
- Dra nytta av vårt läge i en växande pendlingsregion för att säkra kommunens kompetensförsörjning
- Nyttja digitaliseringens möjligheter för att skapa effektivitetsvinster och ökad tillgänglighet
- Minska vår klimatpåverkan när vi utför vårt uppdrag

Indikatorer för måluppföljning	Ingångsvärde 2023	Målvärde 2024–2027
HME, medarbetarengagemang totalt kommunen	79 (2022)	Öka
Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt, (%)	8,7 (2022)	Minska
Brukarbedömning särskilt boende - helhetssyn, andel (%)	79 (2022)	Öka
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	87 (2022)	Bibehålla
Delaktighetsindex, andel (%) av maxpoäng	56 (2022)	Öka
Service och tillgänglighet: bemötande	*	Öka
<i>*2023 genomförs SKR:s servicemätning för första gången, resultaten kommer utgöra ingångsvärde</i>		

Finansiella rapporter

Resultatbudget (mnkr)	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Verksamhetens intäkter	180,0	185,0	190,0	195,0
Verksamhetens kostnader	-903,4	-944,8	-963,8	-992,8
Avskrivningar	-35,6	-43,5	-44,5	-48,0
Verksamhetens nettokostnader	-759,0	-803,2	-818,3	-845,7
Skatteintäkter	536,3	556,8	584,4	609,7
Generella statsbidrag och utjämning	234,2	254,1	252,0	254,5
Verksamhetens resultat	11,5	7,7	18,1	18,5
Finansiella intäkter	11,0	14,1	14,7	15,4
Finansiella kostnader	-7,9	-13,7	-16,1	-16,5
Resultat efter finansiella poster	14,6	8,1	16,7	17,3
Årets resultat	14,6	8,1	16,7	17,3
Årets resultat i förhållande till skatter och bidrag	1,89 %	1,0 %	2,0 %	2,0 %

- Skatteintäkterna baseras på SKR:s bedömningar från oktober 2023. Intäkterna har baserats på 11 330 invånare per den första november 2023 och på bedömningen att befolkningen därefter är 11 340 och 11 370 den 1/11 2024 respektive 2025 baserat på den befolkningsprognos SCB tagit fram för kommunen under hösten 2023.

- Kommunens budgeterade resultat för 2025–2026 har antagits uppgå till 2 % av skatter och statsbidrag. Avskrivningar har beräknats utifrån investeringsbudgeten. Utifrån detta kan verksamhetens intäkter och kostnader öka netto med cirka 15 mnkr 2025 och 27 mnkr 2026.

- Balans- och kassaflödesbudgeten baseras på 2022 års bokslut och kommunens prognos per den 31/8 gällande driftresultat och investeringsutfall 2023. Av 2023 års investeringsbudget har antagits att kommunfullmäktige beslutar om att föra över 10 mnkr till 2024.

- Under hela planperioden förutsätts kommunen ta upp nya lån för att finansiera planerade investeringar. Kommunens kortfristiga placeringar behålls och växer med förväntad avkastning (4,8% per år) under perioden.

Balansbudget (mnkr)	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	1,3	1,2	1,1
Materiella anläggningstillgångar	910,5	989,6	1061,7
Finansiella anläggningstillgångar	17,1	18,2	19,3
Summa anläggningstillgångar	928,9	1009,0	1082,1
Omsättningstillgångar			
Exploateringsmark	0	0	0
Fordringar	100,0	100,0	100,0
Kortfristiga placeringar	277,7	291,1	305,0
Kassa och bank	20,0	20,0	20,0
Summa omsättningstillgångar	397,7	411,1	425,0
Summa tillgångar	1326,6	1420,1	1507,1
Eget kapital			
Årets resultat	8,1	16,7	17,3
Resultatutjämningsreserv	0	0	0
Övrigt eget kapital	667,9	676,0	692,7
Summa eget kapital	657,3	674,0	691,3
Avsättningar			
Avsättningar till pensioner	12,8	12,4	12,0
Övriga avsättningar	4,8	3,2	2,6
Summa avsättningar	17,6	15,6	14,6
Skulder			
Långfristiga skulder	523,2	602,0	672,2
Kortfristiga skulder	128,5	128,5	128,5
Summa skulder	651,7	730,5	801,2
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	1326,6	1420,1	1507,1
Ansvarsförbindelse pensioner inkl. löneskatt (Enligt prognos KPA sept 2023)	223,0	215,9	205,9

Kassaflödesbudget (mnkr)	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Den löpande verksamheten			
Årets resultat	8,1	16,7	17,3
Justering för ej likviditetspåverkande poster	42,6	42,5	47,0
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	50,7	59,2	64,3
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar	0	0	0
Ökning/minskning av kortfristiga placeringar	-12,7	-13,4	-13,9
Ökning/minskning av förråd och varulager	0	0	0
Ökning/minskning av kortfristiga skulder	0	0	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten	38,0	45,8	50,4
Investeringsverksamheten			
Investering i materiella anläggningstillgångar	0	0	0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0	0	0
Investering i materiella anläggningstillgångar	-70,1	-123,5	-120,0
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	-1,1	-1,1	-1,1
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-71,2	-124,6	-121,1
Finansieringsverksamheten			
Nyupptagna lån	53,2	78,8	70,7
Amortering av långfristiga skulder	0	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	53,2	78,8	70,7
Årets kassaflöde	20,0	0	0
Likvida medel vid årets början	0	20,0	20,0
Likvida medel vid årets slut	20,0	20,0	20,0

Driftbudget (mnkr)	Budget 2023	Budget 2024	Förändring
Kommunfullmäktige	-3,9	-4,4	-0,5
Kommunstyrelsen	-65,8	-71,7	-5,8
<i>varav Räddningstjänsten Skaraborg</i>	-8,8	-9,3	-0,5
<i>varav medel löneökningar innevarande år</i>	-11,6	-15,0	-3,4
<i>varav kommunledningskontor</i>	-38,4	-40,4	-2,0
Barn- och utbildningsnämnden	-324,3	-336,8	-12,5
<i>varav styrning och ledning</i>	-13,8		
<i>varav förskola</i>	-72,2		
<i>varav grundskola</i>	-163,8		
<i>varav gymnasieskola</i>	-61,8		
<i>varav kompetenscenter</i>	-12,7		
Byggnads- och trafiknämnden	-3,3	-4,0	-0,7
Kultur- och fritidsnämnden	-28,7	-30,1	-1,4
Samhällsbyggnadsnämnden	-57,9	-76,3	-18,8
<i>varav styrning och ledning</i>	-3,4	-3,8	-0,4
<i>varav gata och park</i>	-9,9	-11,6	-1,6
<i>varav fastigheter</i>	-9,9	-10,3	-0,4
<i>varav måltid</i>	0	0	0
<i>varav kapitaltjänst</i>	-34,8	-51,1	-16,3
<i>varav fjärrvärme</i>	0,5	0,5	0
Socialnämnden	-267,3	-296,9	-29,6
<i>varav styrning och ledning</i>	-16,5		
<i>varav individ- och familjeomsorg</i>	-57,3		
<i>varav vård och omsorg</i>	-157,4		
<i>varav funktionsnedsättning</i>	-36,1		
Kollektivtrafiknämnden	-2,3	-2,3	0
Summa nämndverksamhet	-754,3	-822,4	-69,3
Finansförvaltningen	-5,9	19,1	25,1
<i>varav PO-pålägg</i>	48,0	62,0	14,0
<i>varav pensionskostnader</i>	-65,7	-72,7	-7,0
Summa verksamhetens nettokostnad	-759,0	-803,2	-44,3
Skatteintäkter och generella statsbidrag	770,5	811,0	40,5
Finansnetto	3,1	0,4	-2,7
Årets resultat	14,6	8,1	-6,5

Driftbudget 2024

För information gällande nämndernas driftbudgetramar, se avsnittet Driftbudget på sidan 13.

Kommunfullmäktige/kommunstyrelsen

3 mnkr anslås i 2024 års budget för att permanenta den satsning mot arbetslöshet och utanförskap som tidigare funnits med som ett engångsanslag sedan 2022.

Nämnden har tillförts 1,8 mnkr för att utveckla kommunens arbete gällande digitalisering, kommunikation, kompetensförsörjning och brottsförebyggande arbete

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämndens ram har utöver pris- och lönekompensationer reducerats med 2,2 mnkr.

Budgetmedel har bland annat tillförts förskoleverksamheten (1,0 mnkr, tillsvidareanställning barnskötare), anpassad grundskola (0,9 mnkr), en ny tjänst som utvecklingsledare (0,9 mnkr) och Introduktionsprogrammet (0,6 mnkr).

Finansiering sker genom att ramen för interkommunal ersättning avseende anpassad gymnasium reduceras med 2,6 mnkr som en följd av färre elever och delvis förändrad prisbild. Därutöver ökar avgiftsintäkterna från förskola och fritids (0,6 mnkr).

Arbetet mot arbetslöshet och utanförskap som inleddes 2022 fortgår. Kompetenscenter är utförare men anslaget (3,0 mnkr) finns under kommunstyrelsen.

Byggnads- och trafیکنämnden

I budget 2024 har byggnads- och trafیکنämnden tilldelats ett engångsanslag om 0,5 mnkr för att kunna ta fram fler detaljplaner för främst bostadsbyggande. Byggnads- och trafیکنämndens verksamhet finansieras till cirka 40 % av avgiftsintäkter. Inför 2024 finns en risk att bygglovsintäkterna sjunker då bostadsbyggandet stannat av på grund av bland annat höga räntor och höga byggkostnader.

Kollektivtrafیکنämnden

Kollektivtrafیکنämndens budget inrymmer en ny ersättningsmodell och förändrat tillköp av seniorbiljetter, där åldern ändras under 2024 från 75 år till 70 år för avgiftsfritt resande i den allmänna kollektivtrafiken. Kostnadsökningen för seniorbiljetter samt för årlig indexreglering av trafikkostnader kan hanteras utan någon ramförändring på grund av minskade kostnader för färdtjänsten.

Kultur och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden har 2024 erhållit ett tillskott om 0,2 mnkr för att kunna stötta ett projekt avseende "Sportbanken" i föreningspoolens regi. Inom befintlig ram sker en fortsatt satsning på utveckling av Kulturskolan.

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämndens budget för kapitalkostnader har utökats med 7,9 mnkr på grund av stora investeringar som färdigställs under 2023 och höjd internränta.

Fortsatt hög inflation på material och tjänster innebär en viss osäkerhet i budgetarbetet. Samhällsbyggnadsnämnden har erhållit 1,0 mnkr för att täcka ökade kostnader inom gatu- och parkverksamheten.

För att möta ökade räntekostnader och avskrivningar inom VA-verksamheten höjs VA-taxan med 10 % till 2024.

Socialnämnden

Socialnämnden har i budget 2024 kompenseras med 4,3 mnkr för ett ökat antal äldre. Utöver pris- och lönekompensationer har nämndens ram utökats med 9,4 mkr.

Exakt hur de tillkommande medlen kommer fördelas är inte helt klart än, men tillskotten kommer framför allt användas för att minska det underskott som finns inom vård- och omsorgsverksamheten samt individ- och familjeomsorgen. Prognosen för 2023 visar på ett underskott om cirka 30 mnkr och socialnämnden har sedan föregående år jobbat aktivt med en åtgärdsplan för att komma i ekonomisk balans. För att nämnden ska kunna komma i balans 2024 ligger fokus på att minska konsult- och placeringskostnader.

Investeringsbudget (mnkr)	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Skattefinansierade projekt:			
Barn- och utbildningsnämnden			
BUN inventarier	0,5	0,5	0,5
Byggnads- och trafiknämnden			
Mätinstrument	0	0,5	0
Kommunstyrelsen			
KS oförutsedda investeringar	0,5	0,5	0,5
Kultur- och fritidsnämnden			
Friluftsområden	0,2	0,2	0,2
Socialnämnden			
Inventarier	0,6	0,6	0,6
Samhällsbyggnadsnämnden			
Underhåll fastigheter	9,5	13,0	13,0
Asfaltering	4,9	4,9	4,9
Byte konstgräsplan	4,5	0	0
Taket ishallen	3,5	0	0
Lastbil gata/park	2,4	0	0
Toppning Prästbolet, Baggebo och Häggetorp	2,4	0	0
Ransbergs skola nybyggnation/inventarier	2,1	0	0
Renovering av bro över Karlsbrovägen	2,0	0	0
Centrumutvecklingsplan	1,5	0	0
Maskin fastighet	1,2	0	0
Gång- och cykelvägar	0,6	0,6	0,6
Vändplats Grönhult	0,5	0	0
Övriga investeringar <0,5	2,5	1,5	1,2
Förskola	0	60,0	0
Äldreboende	0	0	80,0
Gång- och cykelväg Tibro-Ransberg	0	7,2	0
Utbyte ismaskin	0	1,7	0
Summa - skattefinansierade projekt	39,3	91,1	101,4
Exploateringsprojekt helt/delvis intäktsfinansierade:			
Samhällsbyggnadsnämnden			
Baggebo 2	5,0	0	0,3
Bonaren	2,7	0	0,1
Tidavadsgatan återvändsgata	0,7	0	0,1
Stora Kråkhult	0	6,7	0
Stora Kråkhult markinköp	0	6,8	0
Hönebolet	0	2,8	0
Industriområde Anderstorp 1:4 mfl	0	0	4,7
Anderstorp 1:4	0	0	3,4
Summa - exploateringsprojekt	8,4	16,2	8,6

Investeringsbudget (mnkr)	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Avgiftsfinansierade projekt:			
Samhällsbyggnadsnämnden			
Baggebo 2 VA	5,3	0	0
Baggebo 2 anslutningsavgifter (intäkt)	-1,7	-1,7	0
Upprustning VA-ledningar	2,0	2,0	2,0
Galvledning Fagersanna	1,5	0	0
Komplettering reningsverk	1,5	1,5	0
Maskinbyte vattenverk	1,0	1,0	1,0
Stallvägen VA-renovering	0,7	0	0
Mätarbrunnar	0,6	0	0
Relining avlopp	0,5	0,5	0,5
Tidavadsgatan VA-ledningar	0,4	0	0
Övriga anslutningsavgifter vatten (intäkt)	-0,3	-0,3	-0,3
Tidavadsgatan anslutningsavgifter (intäkt)	0	-1,2	0
Stora Kråkhult VA	0	4,9	0
Stora Kråkhult anslutningsavgifter (intäkt)	0	0	-2,6
Hönebolet VA	0	3,7	0
Hönebolet anslutningsavgifter (intäkt)	0	0	-2,3
Vattenledning Kvarnhagen	0	2,0	0
Industrimark Anderstorp 1:4 VA	0	0	2,5
Anderstorp 1:4 Bostadsprojekt	0	0	4,3
Summa – avgiftsfinansierade projekt	11,4	12,5	5,0
Summa investeringar	59,1	119,9	115,1

2024 års investeringsbudget uppgår till 59,1 mnkr. Tibro kommun skiljer på tre typer av investeringar: skattefinansierade investeringar, avgiftsfinansierade investeringar samt exploateringsinvesteringar.

Skattefinansierade projekt

Projektet Ransbergs skola avser nybyggnation av en F-6-skola för 175 elever. Total budget för projektet uppgår till 85,3 mnkr varav 2,1 mnkr år 2024. Skolan ska stå klar för inflyttning till vårterminen 2024.

Centrumutvecklingsplanen förväntas antas under första kvartalet 2024. Därefter påbörjas arbetet med att förverkliga planen för hur miljön på och kring den gamla banvallen ska utformas. För 2024 finns 1,5 mnkr avsatta. Andra större skattefinansierade projekt är utbyte av konstgräsplan vid Sportparken (4,5 mnkr), åtgärder av ishallens tak (3,5 mnkr) samt renovering av bron i Tibrobäcken under Karlsbrovägen (2,0 mnkr).

I budgeten finns upptaget 9,5 mnkr för underhåll av kommunens fastigheter. Dessa kommer bland annat att användas till utvändigt målning av "taxihuset", läktarbyggnad vid Sportparken samt gula byggnaden vid Snickargårdens förskola. Dessutom planeras en ny källsorteringsbyggnad vid ishallen och Snickarvallens förskola. På Torpets förskola ska det installeras ett nytt ventilationsaggregat och på mini-zoo en ny värmepump.

Exploateringsprojekt

Baggebo 2 kommer bidra med cirka 37 nya villor. Detaljplanen medger även andra bebyggelse typer som parhus eller radhus, vilket kan innebära att antalet bostäder kan bli högre. Från Solrosgatan anläggs en ny gata som ska försörja de nya bostäderna samt två nya gång- och cykelvägar som ansluter till Gamla Hörnebovägen. Längs Gamla Hörnebovägen anläggs ett

aktivitetsstråk och i skogen österut, i närheten av Hörnebosparet, planeras en mötesplats samt kompensationsåtgärder för groddjur. Tomtsläpp för tre av de fem kvarteren i området genomförs under andra kvartalet 2024. Total budget uppgår till 5,3 mnkr varav 5,0 mnkr förväntas nyttjas 2024. Tillkommande är kostnader för VA-ledningar för anslutning till tomterna på 5,8 mnkr varav 5,3 mnkr 2024 samt intäkter för anslutningar om 3,4 mnkr.

Exploateringsprojektet Bonaren innefattar en förlängning av Östra Långgatan och intilliggande gång- och cykelväg till rondellen vid Bangatan/Häggetorpsleden. En ny gång- och cykelväg planeras även anläggas mellan Bangatan och Haga-gatan. Öster om gång- och cykelvägen anläggs en ny parkering för cirka 40 bilar. Norr om Häggetorpsleden anläggs en dagvattendamm som ska fungera som fördröjningsmagasin och minska risken för översvämningar i området. Två nya bostads-kvarter möjliggörs i samband med detaljplanens antagande. Total budget uppgår till 2,8 mnkr varav 2,7 mnkr förväntas nyttjas 2024.

I anslutning till Tidavadsgatan anläggs en ny återvändsgatan för angöring av industritomter mellan väg 49 och den aktuella gatan. Total budget uppgår till 0,8 mnkr varav 0,7 mnkr förväntas nyttjas 2024.

Avgiftsfinansierade

Under 2024 kommer VA-verksamheten att göra kompletterande åtgärder i reningsverket för en processförändring som utmynnar i förbättrad kväverening. 1,5 mnkr är budgeterat för 2024. Arbetet sker i befintliga bassänger och berör inte några byggnader.

Ledningsbyte kommer att genomföras under 2024 och delar av arbetet innebär utbyte av galvledningar i Fagersanna. Utöver detta så kommer avloppsrelining att utföras.

